

Polisen

Bedrägeribrottslighet mot äldre

Upplägg

- Presentation
- Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?
- Vad är ett bedrägeri?
- Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?
- Vad gör polisen?
- Råd, tips och tricks

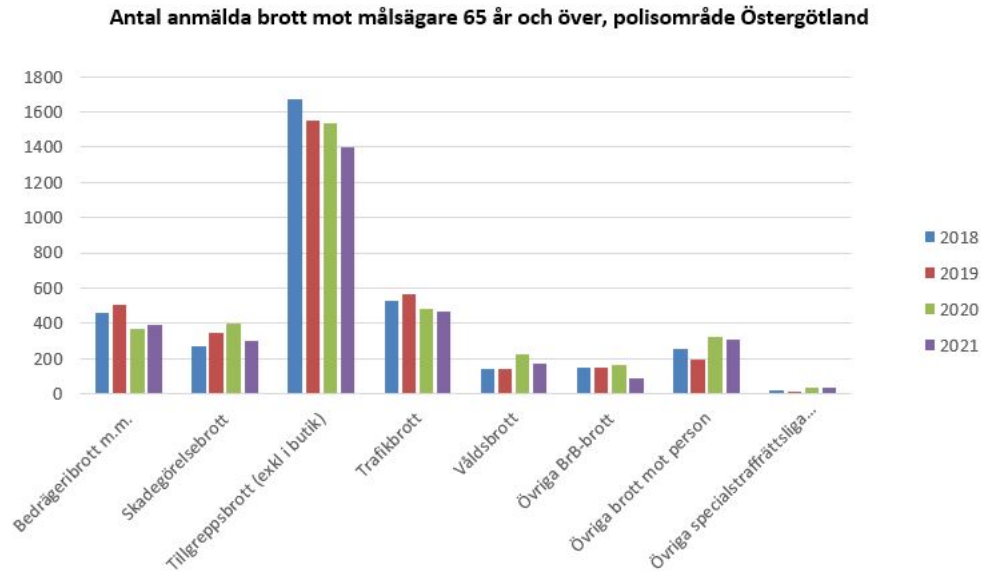

Presentation

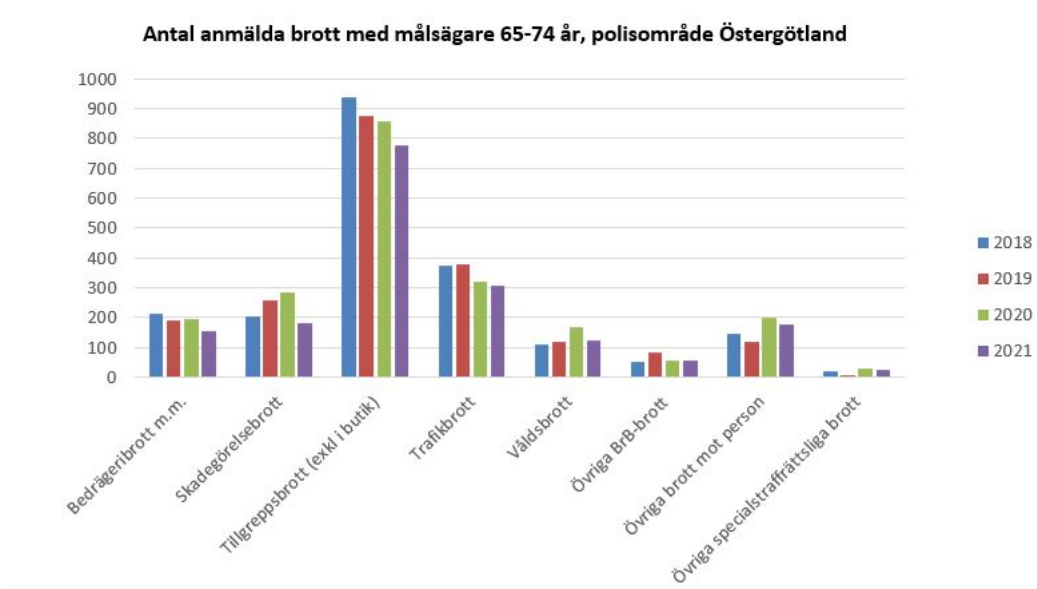
- Bedrägerigrupper i Linköping och Norrköping
- Regional bedrägeriberedning
- Nationellt Bedrägericenter (NBC)

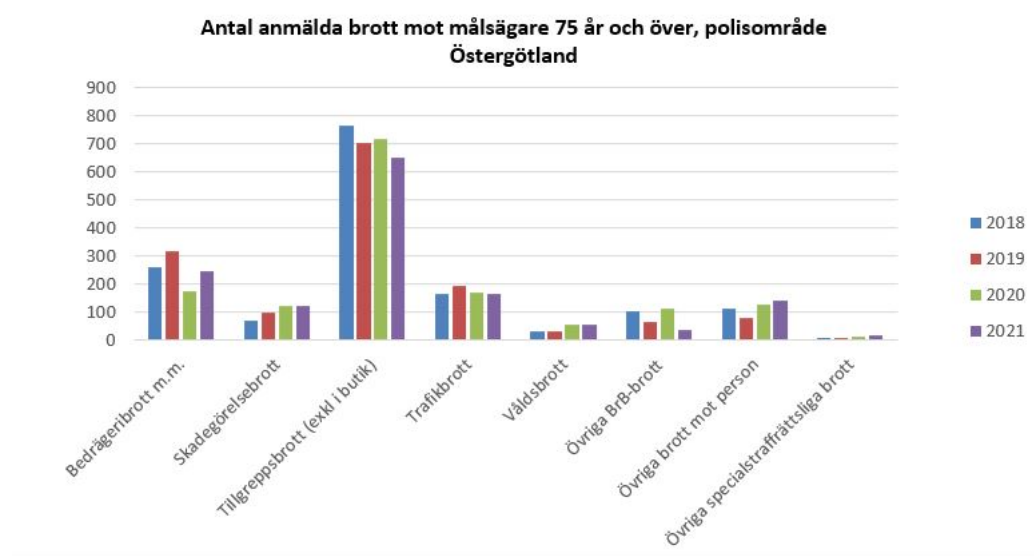
Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Andel anmälda brott 2021

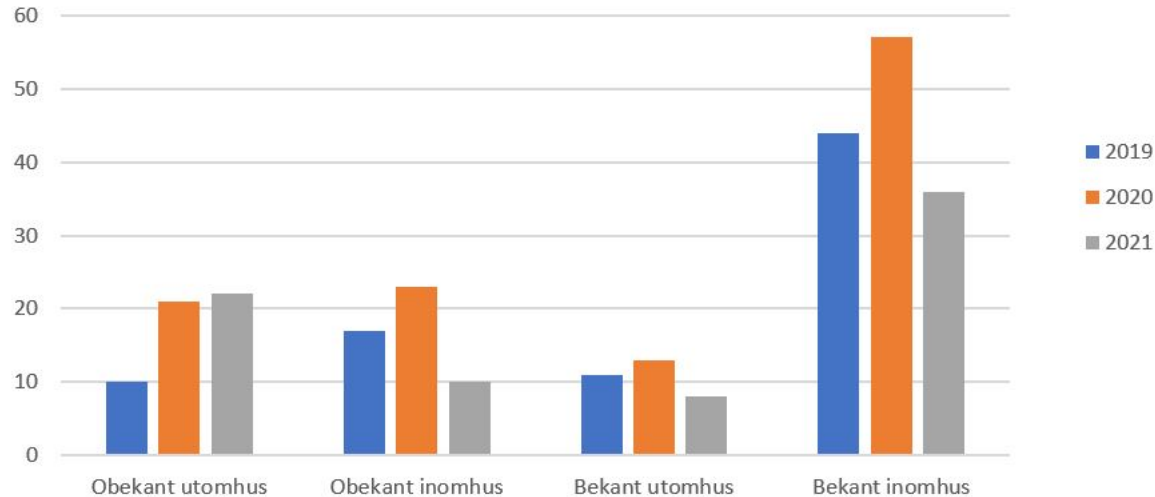
Brottskategori	65-74 år	75 år och över	Övrig ålder
Bedrägeri	10%	16%	74%
Skadegörelse	8%	5%	87%
Tillgreppsbrott exkl. i butik	7%	6%	87%
Trafikbrott	10%	5%	85%
Våldsbrott	2%	1%	97%
Övriga BrB brott	6%	4%	90%
Övriga brott mot person	5%	4%	91%
Övriga SSR brott	8%	6%	86%

*Andel per åldersspann av totala antalet brott i PO
Östergötland 2021 där ålder på målsägare angetts*

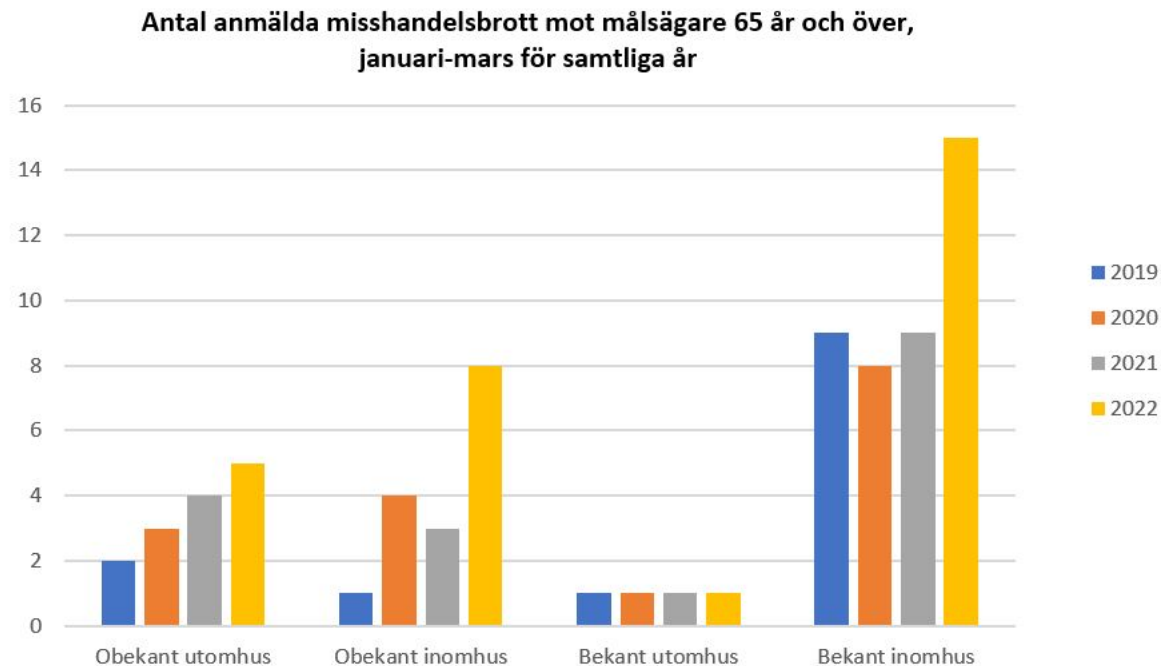
Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Antal anmälda misshandelsbrott mot målsägare 65 år och över

Hur ser brottsligheten ut mot äldre i Östergötland?

Hur ser brottsligheten avseende bedrägerier ut mot äldre i Östergötland?

Bedrägeribrott, andel målsägare per åldersspann

	2018	2019	2020	2021	Totalsumma
Under 15 år	1%	1%	3%	3%	2%
15-17 år	2%	2%	2%	3%	2%
18-64 år	71%	66%	73%	69%	70%
65-74 år	12%	11%	11%	10%	11%
75 år och över	15%	19%	11%	16%	15%
Totalsumma	100%	100%	100%	100%	100%

Anmälda brott där värde saknas för ålder på MÄ är exkluderade. Åren 2018-2021 har andelen med "värde saknas" legat på mellan 43-57%, snittet för alla åren är att 53% av de anmälda brott saknar MÄ/angiven ålder på MÄ

Vad är ett bedrägeri?

Brb 9 kap. 1 §, 1 stycket:

Den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är, dömes för bedrägeri till fängelse i högst två år.

Vad är ett bedrägeri?

Brb 9 kap. 1 §, 1 stycket:

Den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är, dömes för bedrägeri till fängelse i högst två år.

Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?

Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?

- Vishing – bedragare ringer dig och lurar dig att logga in på banken. Bedragaren tömmer då ditt bankkonto.
- Youtube-klipp från verkligheten

Era tankar om samtalet?

Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?

- Phishing – ”nätfiske”, dvs att bedragare skickar e-post eller sms till dig där du uppmanas att klicka på en länk och ange dina personliga koder.
- Film

Tankar?

Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?

- Fakturabedrägeri – bedragare ("telefonförsäljare") ringer upp dig och får dig att ingå avtal utan att du menar att göra det.
- Film

Egna erfarenheter?

Vilka är de vanligaste bedrägerierna mot äldre?

- Oseriösa hantverkare – bedragare ringer på dörren och utger sig för att vara hantverkare som kan renovera huset, asfaltera uppfarten eller lägga plattor.
- Romansbedrägerier – bedragare inleder en kärleksrelation/vänskapsrelation med dig i syfte att lura dig på pengar.

Vad gör polisen?

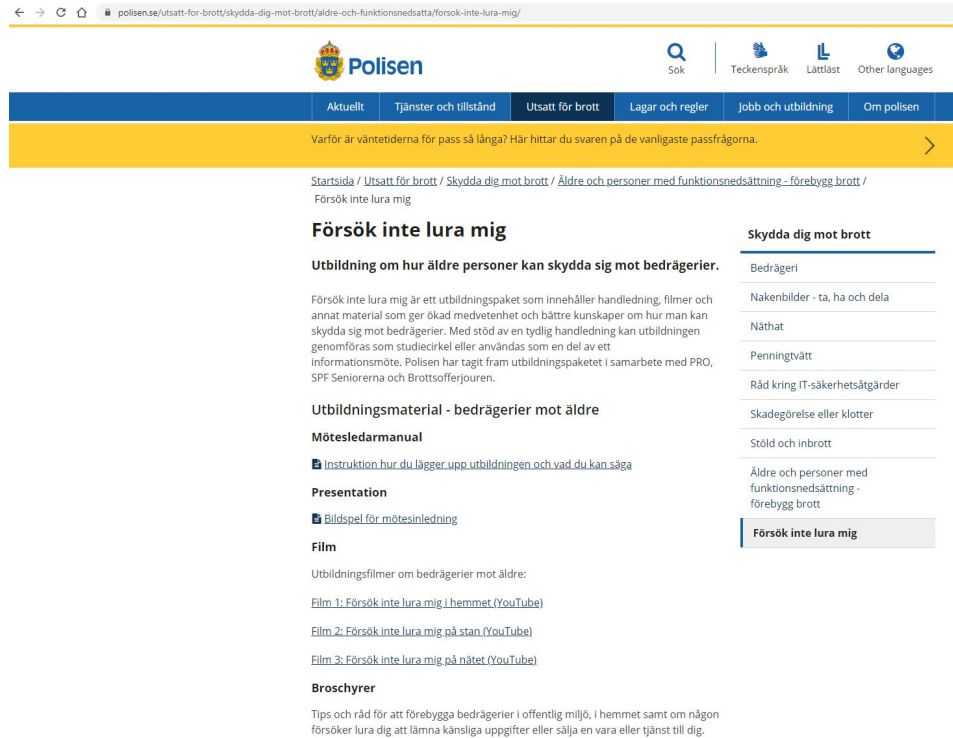
- Utreder brotten
- Samverkar med andra myndigheter
- Brottsförebyggande arbete
  - Nationellt (NBC, sociala medier)
  - Lokalt (Insatser, sociala medier)
- Sprider kunskap i egen organisation

Vad gör polisen?

www.polisen.se

Vad gör polisen?

The screenshot shows a web browser window with the URL polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/aldre-och-funktionsnedsatta/forsok-inte-lura-mig/. The page header includes the Polisen logo and navigation links for 'Sök', 'Teckenspråk', 'Lättläst', and 'Other languages'. A blue navigation bar contains links for 'Aktuellt', 'Tjänster och tillstånd', 'Utsatt för brott', 'Lagar och regler', 'Jobb och utbildning', and 'Om polisen'. A yellow banner below the navigation bar reads: 'Varför är väntetiderna för pass så långa? Här hittar du svaren på de vanligaste passfrågorna.' The main content area is titled 'Försök inte lura mig' and includes a sub-header 'Utbildning om hur äldre personer kan skydda sig mot bedrägerier.' The text describes an educational package with guides, films, and other materials to help older people recognize and prevent fraud. It mentions a presentation by SPF Seniorerna and Brottsofferjouren. A list of educational materials is provided, including a 'Mötesledarmanual', a presentation, and a film. A sidebar on the right lists related topics like 'Skydda dig mot brott', 'Bedrägeri', 'Nakenbilder - ta, ha och dela', 'Nåthat', 'Penningtvätt', 'Råd kring IT-säkerhetsåtgärder', 'Skadegörelse eller klotter', 'Stöld och inbrott', and 'Äldre och personer med funktionsnedsättning - förebygg brott'. The 'Försök inte lura mig' link is highlighted in the sidebar. At the bottom, there is a section for 'Broschyrer' with tips and advice on how to prevent fraud in public places, at home, and when using services.

Vad gör polisen?

Se "Försök inte lura mig" på UR Play

Polisen har i samarbete med UR Samtiden spelat in en serie samtal baserade på utbildningen "Försök inte lura mig". Där möter vi brottsoffer som delar med sig av sina erfarenheter av romans- och investeringsbedrägerier, bedrägerier i hemmet och telefonbedrägerier. Syftet är att stärka äldres förmåga att stå emot bedrägeribrott och minska känslan av skam för den som drabbats.

[Se "Försök inte lura mig" på UR Play.](#)

Råd, tips och tricks – Vishing

- Om du drabbas av eller misstänker bedrägeri, kontakta din bank omgående. Polisanmäl och ta stöd av människor i din närhet.
- Använd aldrig din bankdosa eller bank-id på uppmaning av någon som oväntat kontaktar dig.
- Lämna aldrig ut koder eller andra känsliga uppgifter till någon.
- Lägg på luren eller be att få ringa tillbaka på ett nummer som du själv tar reda på.
- Lita inte på den som kontaktar dig bara för att den har personliga uppgifter om dig.

Råd, tips och tricks – Phishing

- Logga ut från webbsidor då du har utfört ditt ärende.
- Installera brandvägg och antivirusprogram – och aktivera automatiska uppdateringar för både operativsystem och programvaror.
- Säkra dina lösenord.
- Lämna aldrig ut dina lösenord.
- Använd starka lösenord.
- Använd om möjligt en lösenordshanterare.
- Använd olika lösenord till olika tjänster.
- Använd tvåfaktörinloggning där det går.

Råd, tips och tricks – Fakturabedrageri

- Var försiktig när du blir uppringd av telefonförsäljare du inte känner till. Ett enkelt tips är att avsluta samtalet för att undvika att få en oönskad faktura.
- Bestrid fakturor som du inte har godkänt eller när du har blivit vilseledd, för att undvika inkasso, betalningsanmärkningar och efterföljande åtgärder.
- Be om att få återkomma och ring till bolaget på ett nummer du själv tar fram.

Råd, tips och tricks – Oseriösa hantverkare

- Kolla upp referenser på företaget och på utförda arbeten.
- Kontrollera att företagets telefonnummer går till en abonnent och inte till ett oregistrerat kontantkort.
- Anlita bara hantverkare med F-skattsedel.
- Kontrollera via Bolagsverket och Skatteverket att företaget verkligen existerar.
- Teckna ett skriftligt avtal över vad hantverkaren ska utföra och vad det ska kosta.
- Betala aldrig i förskott, betala först när du är nöjd med arbetet som helhet.
- Betala inte kontant. Se till att betala till ett företagskonto.

Råd, tips och tricks – Romansbedrägeri

- **Varningsignal! – plötsligt behov av pengar**
- Kontakta din bank direkt. Om en transaktion nyss har genomförts kan banken ha möjlighet att stoppa den.
- Bedrägeriet kan fortgå i andra former, var uppmärksam.
- Ta stöttning av nära och kära och polisanmäl om du blivit drabbad.

Tack för visat intresse!

Polisen
